

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

E.W. Kegel (FVD)
(d.d. 30 mei 2022)

Nummer
3857

Onderwerp
Leegstaande Rijksgebouwen voor woningzoekenden

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Minister Hugo de Jonge en staatssecretaris Eric van der Burg hebben aangekondigd dat ruim 20 lege Rijkspanden in diverse gemeenten worden opgeëist voor de opvang van asielzoekers. Het kabinet zit al langer in de maag met asielzoekerscentra die geen opvangplekken meer hebben voor extra asielzoekers, vandaar dat het kabinet mogelijk grijpt naar dit middel. Daarnaast maakt minister De Jonge bekend dat statushouders vanaf heden voorrang krijgen bij de huisvesting. Dit is noodzakelijk omdat een derde van alle asielopvang-plekken in Nederland bezet worden gehouden door statushouders. Hierbij wordt ook gekeken naar lege Rijksgebouwen voor statushouders. Het kabinet gaat ook woningen en panden vorderen om asielzoekers in te huisvesten. In de provincie Zuid-Holland zullen voornamelijk leegstaande kantoren en gebouwen in Den Haag als asielopvang-plekken worden aangemerkt.

In de visie van FVD betekenen deze maatregelen een ernstige verstoring brengen in de wijze van toewijzen van woningen en benadeling van Zuid-Hollandse inwoners die vaak met wachttijden van 10 jaar of langer geconfronteerd worden. Dit leidt niet alleen tot een toename van frustratie bij de ingeschreven op wachtlijsten, maar ook een ernstige afname van het vertrouwen in het systeem van toewijzingen en toename van maatschappelijke spanningen.

1. *Bent u bekend met de uitspraken van Minister Hugo de Jonge en staatssecretaris Eric van der Burg?*¹

Antwoord
Ja we zijn ermee bekend.

1. <https://www.trouw.nl/politiek/kabinet-kan-gemeenten-vanaf-begin-2023-verplichten-tot-opvang-asielzoekers~bfa7470e/>

2. *Welke gebouwen van de Rijksoverheid in Zuid-Holland komen naar uw verwachting in aanmerking op basis van de plannen van de Jonge en van der Burg?*

Antwoord

De Rijksoverheid bekijkt samen met het COA, het RVB en de gemeenten of eventuele gebouwen in aanmerking komen voor de opvang van asielzoekers en/of statushouders. De provincie vervult voor deze partijen doorgaans een faciliterende rol, bijvoorbeeld in de vorm van en tijdens de regionale gesprekstafels.

3. *In het verleden zijn er ook al panden in de provincie Zuid-Holland ter beschikking gesteld voor de opvang van asielzoekers en/of statushouders zoals het ministerie van SZW. Kunt u aangeven op welke locaties op dit moment asielzoekers/ vluchtelingen en/of statushouders buiten de reguliere opvang in AZC's opgevangen worden in de provincie Zuid-Holland? Kunt u een indicatie geven omtrent het aantal personen dat op die locaties opgevangen wordt?*

Antwoord

Bij GS zijn geen details bekend over het aantal personen dat buiten reguliere opvanglocaties wordt opgevangen. De opgave inzake de specifieke groep vluchtelingen, zijnde Oekraïners, loopt via de Veiligheidsregio's en deze mensen worden deels ook particulier opgevangen. Precieze informatie over opvang van asielzoekers en statushouders in Zuid-Hollandse gemeenten is via het COA verkrijgbaar. Precieze informatie over opvang van asielzoekers en statushouders in Zuid-Hollandse gemeenten wordt getoond in tabel in bijlage. Via deze kaart krijgt u een indicatie van de spreiding van locaties binnen Zuid-Holland: <https://www.coa.nl/nl/locatiezoeker>.

4. *Kunt u -al dan niet in overleg met de Rijksoverheid- aangeven over welke aantallen asielzoekers/ vluchtelingen en/of statushouders opgevangen gaan worden in de provincie Zuid-Holland indien de opname capaciteit van leegstaande panden (inclusief Rijksoverheid) en kantoren volledig benut wordt?*

Antwoord

Nee, dat kan niet. COA, gemeenten en Rijk zijn nog in gesprek over het aantal potentiële locaties en plekken en de eventuele inrichting daarvan. Zie ook vraag 2.

5. *Bent u het met ons eens dat het voorrang verlenen van statushouders op de regulier woningzoekenden in de provincie Zuid-Holland oneerlijk en onrechtmatig is. Indien u het daar niet mee eens bent, kunt u argumenteren waarom niet?*

Antwoord

GS zijn het hier niet mee eens. Het huisvesten van statushouders is een wettelijke verplichting, volgend uit de Huisvestingswet <https://wetten.overheid.nl/BWBR0035303/>. Veel statushouders verblijven tot huisvesting in een AZC. Op dit moment kampen veel AZC's in Nederland met overbezetting, wat kan leiden tot schrijnende situaties van vluchtelingen die in stoelen of op straat moeten slapen. Bovendien is Nederland onder Europees migratie- en asielwetgeving verplicht om asielzoekers opvang te bieden die voldoet aan de algemeen geldend levensstandaard https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/migration-and-asylum/common-european-asylum-system/reception-conditions_en (Directive 2013/33/EU). GS heeft uiteraard begrip voor de frustraties van woningzoekenden en zet zich daarom in voor het bijbouwen van zowel reguliere sociale woningen als van flexwoningen.

6. *Bent u het met ons een dat het voorrang verlenen van statushouders op burgers die al geruime tijd op wachtlijsten van woningbouwverenigingen staan er toe zal leiden dat deze laatste groep nóg langer zal moeten wachten tot hun een woning toegewezen wordt en dat er in veel situaties er sprake zal zijn van een totaal uitzichtloze situatie? Als u het er niet mee eens bent kunt u dan beargumenteren wat uw visie hierop is?*

Antwoord

Voorrang verlenen aan vergunninghouders zal tot een langere wachttijd zorgen voor woningzoekenden op de wachtlijst, dat zijn GS met u eens. Woningcorporaties zetten echter niet hun gehele voorraadmutaties in voor de opvang van vergunninghouders, vaak gaat het slechts om zo'n 5 a 6 procent. Uitzichtloze situaties worden door hen zo veel mogelijk voorkomen, ook omdat zij voorrang en maatwerk kunnen toepassen om deze situaties te verhelpen. De ernstige leefsituatie in de AZC's maakt het noodzakelijk dat een deel van de mutaties van woningcorporaties ingezet wordt voor deze doelgroep.

7. *Bent u het met ons eens dat het bevoordelen van statushouders op personen die vaak al jarenlang op wachtlijsten staan zal gaan leiden tot maatschappelijke spanningen? Indien u het daarmee eens bent, kunt u dan aangeven op welke wijze u gaat bijdragen aan het beperken van deze spanningen. Indien u het daar niet mee eens bent, kunt u dan beargumenteren waarom u het daar niet mee eens bent?*

Antwoord

GS zij het met u eens dat de toestroom van vluchtelingen naar Nederland een extra grote druk legt op de krappe woningmarkt. Toch hebben we met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne ook een collectieve solidariteit gezien in Nederland, waarbij mensen zelfs hun eigen woonruimte aanboden ter opvang. Voor inwoners die het wat minder breed hebben en afhankelijk zijn van een sociale huurwoning, zien GS soms de oplopende frustraties. De oplossing bestaat in dit geval uit het vergroten van de sociale woningvoorraad. Door meer sociale huurwoningen bij te bouwen komen er meer woningen beschikbaar voor woningzoekenden en kunnen spanningen worden vermeden.

8. *Bent u het met ons een dat de verschillende lagen van overheden (rijk, provincie, gemeente) creatief en inventief zijn als het gaat om bedenken van oplossingen voor vluchtelingen/ asielzoekers en statushouders, maar dat hier geen enkele sprake van is zodra het gaat om burgers (vaak jongeren) die al geruime tijd op wachtlijsten staan? Indien u het daar niet mee eens bent, kunt u dat dan beargumenteren?*

Antwoord

De verschillende lagen van de overheid zetten zich zo goed als mogelijk in voor alle inwoners van Nederland. Statushouders hebben een verblijfsstatus wat inhoudt dat zij een verblijfsvergunning hebben en dus recht hebben op een woonruimte. Voor alle inwoners die urgent woonruimte nodig hebben wordt op creatieve wijzen gezocht naar oplossingen. Zo worden voormalige kantoorpanden omgebouwd of worden verplaatsbare woonunits ingezet om woningzoekenden woonruimte te bieden. Door op deze creatieve wijzen meer ruimte te bieden op de woningmarkt nemen de kansen van langwachtende woningzoekenden toe.

9. *Kunt u als college met de slogan 'Elke dag beter' aangeven welke bijdrage u in concreto de afgelopen drie en half jaar geleverd heeft om het lot van jongeren die al geruime tijd op wachtlijsten staan te verbeteren? Kunt u dat met objectief meetbare criteria onderbouwen?*

Antwoord

Door provinciale subsidies die in 2021 zijn beschikbaar kunnen 3.178 sociale huurwoningen, 1.032 middenhuurwoningen, 101 onzelfstandige wooneenheden en 747 betaalbare seniorenwoningen sneller worden gebouwd de komende twee jaar. Door steun van de provincie aan gemeentelijke aanvragen voor subsidie bij het Rijk kan de bouw van bijna 30.000 woningen versneld worden. Een deel van de genoemde woningen is ook bedoeld voor de huisvesting van jongeren. Daarnaast tellen flexwoningen die gebouwd worden niet mee in de woningbouwbehoeftecijfers en hebben we een programma flexwonen lopen.

10. *Bent u bereid om met de ministers de Jonge en van der Burg in contact te treden en hun te ontraden om plannen ten aanzien van de bevoordeling van statushouders en de opvang in (kantoor)panden te ontraden? Indien u daartoe bereid bent kunt u Provinciale Staten van de voortgang op de hoogte brengen? Indien u hier niet toe bereid bent kunt u dan aangeven waarom niet?*

Antwoord

Nee, GS zijn niet bereid dit te doen. Zoals eerder geschetst, zijn er creatieve (nood) oplossingen nodig om meer opvangcapaciteit te creëren om zo schrijnende situaties in opvangcentra te verhelpen. Het snel huisvesten van statushouders is één van die oplossingen.

11. *Hoe denkt college erover dat gebouwen mogelijk definitief voor opvang van statushouders zullen worden gebruikt?*

Antwoord

In het provinciale Omgevingsbeleid is niet voorgeschreven welke doelgroep, bij de transformatie van bijvoorbeeld een (Rijks)kantoorpand naar woningen, in die woningen moet worden gehuisvest. Wel stuurt de provincie op het halen van de taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders door individuele gemeenten, op de aanwezigheid van voldoende sociale woningbouw (waar vergunninghouders vaak op zijn aangewezen) en een evenwichtige spreiding daarvan binnen de regio. Het transformeren van een voormalig kantoorpand naar sociale woningen en/of woningen voor vergunninghouders, kan in dit kader een goede invulling zijn.

Den Haag, 21 juni 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlage

Opvanglocaties en aantallen binnen Zuid-Holland

Locatiennaam	Provincie	Soort	Capaciteit
Bodegraven - Goudseweg	Zuid-Holland	Noodopvang	80
Gorinchem - Vroedschapstraat	Zuid-Holland	Noodopvang	300
Gouda - MS Dutch Largo	Zuid-Holland	Noodopvang	146
Hellevoetsluis - Kanaalweg Westzijde	Zuid-Holland	Noodopvang	97
Katwijk - 1e Mientlaan	Zuid-Holland	Regulier	570
Leiden - Smaragdlaan	Zuid-Holland	Noodopvang	100
Maassluis - Govert van Wijnkade (MS Lady Ann)	Zuid-Holland	Noodopvang	70
Oegstgeest - Rhijngeesterstraatweg	Zuid-Holland	Regulier	190
Rijswijk - Lange Kleiweg	Zuid-Holland	Noodopvang	525
Rotterdam - Levie Vorstkade	Zuid-Holland	Provincie Noodopvang	65
Rotterdam - Maashaven	Zuid-Holland	Provincie Noodopvang	85
Rotterdam - Maashaven	Zuid-Holland	Provincie Noodopvang	84
Rotterdam - Schiehaven	Zuid-Holland	Provincie Noodopvang	175
's-Gravendeel - Kilweg	Zuid-Holland	Noodopvang	400
s-Gravenhage - Jupiterkade	Zuid-Holland	Noodopvang	54
Zoetermeer - Rokkeveenseweg	Zuid-Holland	Noodopvang	500
Bergschenhoek	Zuid-Holland	Crisis Noodopvang	50
Barendrecht	Zuid-Holland	Crisis Noodopvang	50
Rotterdam	Zuid-Holland	Provincie Noodopvang	190

Peildatum: 14-06-2022